

Pistoshuumeiden käyttäjän akuutin B-hepatiitin tartunnanjäljitysohje

Akuutin B-hepatiitin tartuntareitit

B-hepatiitti voi levitä pistoshuumeiden käyttäjien keskuudessa seksiteitse ja yhteisten pistosvälineiden, neulalla tatuoinnin tai muun verikontaktin kautta. B-hepatiitti voi tarttua äidistä lapseen raskauden, synnytyksen tai imetyksen aikana.

Aloita tartunnanjäljitys

HUSLAB ilmoittaa toukokuusta 2022 alkaen **akuutit B-hepatiitit (eli positiiviset S-HBsAg ja HBcAbM)** tartunnanjäljityksen aloituksen nopeuttamiseksi HUS epidemiologiseen yksikköön, joka tiedottaa asiasta kunnan tartuntatautiyksikköä. Tartunnan saanut haastatellaan erikoissairaanhoidossa, mikäli hän on HUS-sairaalassa. Mikäli hän on ehtinyt kotiutua tai diagnoosi tehdään perusterveydenhuollossa, kunnan tartuntatautiyksikkö tekee tartunnanjäljityksen. Tartunnan saaneelle annetaan myös kirjallinen ohjeistus B-hepatiitin ennaltaehkäisystä ja toimenpiteistä (ks. potilasohje).

Tartunnanlähde: Tartunnan saaneelta kartoitetaan mahdollinen tartunnanlähde 3-6 kk oireiden alkua edeltävästi, vaikkakin tartunnan saaneista jopa 70 % sairastaa akuutin B-hepatiitin oireettomana/vähäoireisena. Tartunnanlähteeksi epäillyiltä henkilöiltä otetaan sairastetun taudin ja tartuttavuuden arvioimiseksi S-HBVPK (sisältää S-HBcAb, S-HBcAbM, S-HBsAg). Jos immuniteettia ei todeta, rokottamattomalle henkilölle aloitetaan B-hepatiittirokotesarja (tarkista samalla A-hepatiittirokotusten tarve).

Altistuneet: Tartunnan saaneelta kysytään hänelle altistuneet henkilöt tartuttavuusaikana. Tartuttavuusajaksi katsotaan 6 kk taaksepäin potilaan oireiden alusta tai 6 kk taaksepäin positiivisen HBcAbM:n toteamisesta, jos potilas on ollut oireeton (ks. [Terveysportti ”Kuva 2. Hepatiitti B-virusinfektion kulku”](#)). Seksi- tai veriteitse tapahtuneessa kontaktissa altistuneelta kartoitetaan tartunta-ajanjakson alkamis- ja loppumispäivämäärä.

Altistuneiden testaaminen ja rokottaminen

Altistuneilta otetaan mahdollisimman pian tuoreen tai sairastetun B-hepatiitin poissulkemiseksi verikokeina S-HBVPK ja rokotevasteen arvioimiseksi S-HBsAb (tarv. myös S-HIVAgAb ja S-HCVAb). **B-hepatiittirokotesarja** aloitetaan altistuneelle rokottamattomalle **välittömästi** ja sitä täydennetään myös osittain rokotetulle. Mikäli verikokeiden perusteella tartunta on jo saatu, rokotesarjaa ei jatketa. B-hepatiitin **hyperimmunoglobuliinin** tarve arvioidaan aina tapauskohtaisesti yhdessä infektiolääkärin kanssa. Jos immunoglobuliini katsotaan aiheelliseksi, annetaan se 7 vrk sisällä suojaamattomasta seksikontaktista tai 72 tunnin sisällä verialtistuksesta (ks. [HUS veritapaturmaohjeet](#)). Kondomisuojausta on jatkettava niin kauan, kunnes B-hepatiittirokotesarja on täysi. Satunnaisissa seksikontakteissa kondomin käyttöön kehoitetaan kaikkien seksiteitse leviävien tautien takia.

Altistuneiden seuranta

Seurantanäytteenä S-HBVPK ohjelmoidaan rokotusstatuksesta riippumatta kaikille 1 kk ja 4-6 kk kuluttua viimeisestä altistumistilanteesta, sillä noin 10 % ei saa täydestä rokotussarjasta huolimatta riittävää suojaa. Erityisesti jos altistumisriski on merkittävä ja toistuva, varmistetaan rokotusvasteen riittävyys mittaamalla S-HBsAb, kun vähintään 6-8 viikkoa on kulunut viimeisestä rokoteannoksesta.

*Hoito-ohje | HUS Tulehduskeskus, Epidemiologinen yksikkö | Laatijat: Elina Erra, Eeva Ruotsalainen | Hyväksyjä:
Eeva Ruotsalainen | päivitetty 30.11.2022*